

РЕШЕНИЕ

№ 2246

гр. София, 16.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-В СЪСТАВ, в публично заседание на двадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: А. Маркова

Членове: Пепа Маринова-Тонева
Василена Дранчовска

при участието на секретаря Юлиана Ив. Шулева
като разгледа докладваното от Пепа Маринова-Тонева Въззивно гражданско дело № 20231100504293 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 – 273 ГПК.

С решение № 4592 от 24.03.2023 г. по гр.д. № 252/2023 г. Софийски районен съд, 35 състав отхвърлил предявления от А. А. В., ЕГН *****, срещу „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД, ЕИК 831609046, иск с правно основание чл. 439 ГПК за признаване на установено, че ищецът не дължи на ответника сумата от 2 805.10 лв., представляваща главница за разходвана топлоенергия, за която е издаден изпълнителен лист по гр.д. № 15088/2009 г. на СРС, 83 състав. На основание чл. 78, ал. 3 ГПК ищцата е осъдена да заплати на ответника сумата 100 лв. – разноси по делото.

Срещу решението е подадена въззивна жалба от ищцата А. А. В., която го обжалва изцяло с оплаквания за неправилност - неправилно приложение на материалния закон и необоснованост. Съдът правилно приел, че вследствие наложен заповест на длъжника са правени удържки до 24.11.2016 г., същото се твърдяло и в исковата молба. Неправилно обаче приел, че с постановление на ЧСИ от 11.06.2018 г. е наложен заповест по банковите сметки на длъжника. Съдебният изпълнител постановил такива изпълнителни действия, но те не били предприети. Самото постановление не прекъсвало срока по чл. 433, ал.

1, т. 8 ГПК, доколкото същото не било доведено до знанието на съответната банка – трето задължено лице. В тази хипотеза нямало реално налагане на заповед. Поради това с изтичане на две години от 24.11.2016 г. – на 24.11.2018 г., била настъпила преклузия по чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК и делото било прекратено по силата на закона. Така към датата на подаване на исковата молба в съда на 04.01.2023 г. вземането било погасено по давност. Поради това моли съда да отмени атакуваното решение и вместо него постанови друго, с което да уважи предявения иск. Претендира разноски за двете инстанции, като за тези във въззивното производство представя списък по чл. 80 ГПК.

Въззиваемата страна „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ” ЕАД с отговор по реда на чл. 263, ал. 1 ГПК оспорва жалбата и моли съда да потвърди атакуваното решение като правилно. Претендира юрисконсултско възнаграждение за въззивното производство съгласно списък по чл. 80 ГПК.

Въззивната жалба е процесуално допустима като подадена от надлежна страна, в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК и срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, поради което съдът следва да се произнесе по основателността ѝ.

Съгласно чл. 269 ГПК, въззивният съд проверява правилността на първоинстанционното решение само в рамките на релевираните оплаквания, а служебно следва да ограничи проверката си само за валидност, допустимост на решението в обжалваната част и спазване на императивните норми на материалния закон (т. 1 на Тълкувателно решение № 1/09.12.2013 г. по тълк.д. № 1/2013 г., ОСГТК на ВКС).

Атакуваното решение е валидно и допустимо. Въззивният съд намира, че при постановяването му не е допуснато нарушение на императивни материалноправни норми, а като краен резултат го намира за правилно по следните съображения:

По отношение на вземане, за което е издадена заповед за изпълнение, влязла в сила в хипотезата на чл. 416, ал. 1, пр. 1 ГПК - поради неподаване на възражение от длъжника в срока по чл. 414, ал. 2 ГПК или поради оттегляне на възражението, е приложима нормата на чл. 117, ал. 2 ЗЗД. Същата предвижда, че ако вземането е установено със съдебно решение, срокът на новата давност е всякога 5 години. Това важи за всички съдебно установени вземания, вкл. за лихвите. Заповедта за изпълнение замества съдебното

решение като изпълнително основание, но при оспорването ѝ от длъжника чрез възражение по реда на [чл. 414 ГПК](#) проверката дали вземането съществува се извършва в общия исков процес по реда на чл. 422 ГПК. По силата на [чл. 416, ал. 1 ГПК](#), когато възражение не е подадено, както е и в случая, заповедта за изпълнение влиза в сила. Не е налице изрична правна норма, която да предвижда, че съществуването на вземането в този случай е установено със сила на пресъдено нещо. Следва да се съобрази обаче, че ако длъжникът не възрази в рамките на установения в [чл. 414, ал. 2 ГПК](#) преклузивен срок, заповедта се стабилизира („влиза в сила“ по терминологията на закона), като се получава ефект, близък до силата на пресъдено нещо, тъй като единствената възможност за оспорване на вземането въз основа на настъпили преди издаване на заповедта факти са основанията на иска по [чл. 424 ГПК](#) - новооткрити обстоятелства или нови писмени доказателства. Извън иска по [чл. 424 ГПК](#) длъжникът не може да се ползва от друга форма на искова защита, с която да оспорва вземането въз основа на настъпили преди издаване на заповедта факти. Този режим се различава от регламентирания в [ГПК \(отм.\)](#) във връзка с издаването на изпълнителен лист въз основа на несъдебно изпълнително основание, в който се предвиждаше възможност за предявяване на искове - [чл. 252 ГПК \(отм.\)](#), [чл. 254 ГПК \(отм.\)](#), [чл. 255 ГПК \(отм.\)](#), които не се преклудират със специални срокове. Съгласно сега действащия [ГПК](#) обаче, с изтичане на преклузивния срок за подаване на възражение против заповедта се получава крайният ефект именно на окончателно разрешен правен спор относно съществуването на вземането. В този смисъл е и трайната вече практика на ВКС (решение № 118 от 07.07.2022 г. по гр. д. № 4063/2021 г., III ГО, решение № 37 от 24.02.2021 г. по гр. д. № 1747/2020 г., IV ГО, решение № 3 от 04.02.2022 г. по гр. д. № 1722/2021 г., IV ГО, решение № 50295 от 23.01.2023 г. по гр. д. № 1030/2022 г., IV ГО и др.) - давността за вземанията по влязла в сила заповед за изпълнение в хипотезата на чл. 416, ал. 1, пр. 1 ГПК е петгодишна и започва да тече от влизане в сила на заповедта за изпълнение.

Чл. 116 ЗЗД предвижда, че давността се прекъсва: с признаване на вземането от длъжника (б. „а“), с предявяване на иск или възражение или на искане за почване на помирително производство (б. „б“), и с предприемане на действия за принудително изпълнение (б. „в“).

Съгласно Постановление № 3/1980 г. на Пленума на Върховния съд, под „съдебен процес“ по смисъла на чл. 115, ал. 1, б. „ж“ ЗЗД следва да се разбира не само иския, но и изпълнителния процес, поради което погасителна давност не тече и докато трае изпълнителният процес относно вземането. С Тълкувателно решение № 2/26.06.2015 г. по тълк.д. № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС Постановление № 3/1980 г. на Пленума на Върховния съд е обявено за изгубило сила.

Според т. 10 на Тълкувателно решение № 2/26.06.2015 г. по тълк.д. № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС, когато вискателят не е поискал извършването на изпълнителни действия в продължение на две години и изпълнителното производство е прекратено по чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК, нова погасителна давност за вземането започва да тече от датата, на която е поискано или е предприето последното валидно изпълнително действие. В хипотезата на чл. 116, б. „в“ ЗЗД давността се прекъсва с предприемането на кое да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ: насочването на изпълнението чрез налагане на заповест или възбрана, присъединяването на кредитори, възлагането на вземане за събиране или вместо плащане, извършването на опис и оценка на вещь, назначаването на пазач, насрочването и извършването на продан и т.н., до постъпването на парични суми от проданта или на плащания от трети задължени лица. Не са изпълнителни действия и не прекъсват давността образуването на изпълнително дело, изпращането и връчването на покана за доброволно изпълнение, проучването на имущественото състояние на длъжника, извършването на справки, набавянето на документи, книжа и др., назначаването на експертиза за определяне на непогасения остатък от дълга, извършването на разпределение, плащането въз основа на влязлото в сила разпределение и др. При изпълнителния процес давността се прекъсва многократно – с предприемането на всеки отделен изпълнителен способ и с извършването на всяко изпълнително действие, изграждащо съответния способ. Искането да бъде приложен определен изпълнителен способ прекъсва давността, защото съдебният изпълнител е длъжен да го приложи, но по изричната разпоредба на закона давността се прекъсва с предприемането на всяко действие за принудително изпълнение. За разлика от иския процес, в изпълнителния процес давността не спира, защото кредиторът може да избере дали да действа (да иска нови изпълнителни способи, защото все още не е

удовлетворен), или да не действа (да не иска нови изпълнителни способи). Когато вискателят не е поискал извършването на изпълнителни действия в продължение на 2 години, изпълнителното производство се прекратява на основание чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК. Прекратяването на изпълнителното производство поради т.нар. „перемпция” настъпва по силата на закона, а съдебният изпълнител може само да прогласи в постановление вече настъпило прекратяване, когато установи осъществяването на съответните правнорелевантни факти. Без правно значение е дали съдебният изпълнител ще постанови акт за прекратяване на принудителното изпълнение и кога ще направи това. Прекратяването на изпълнителното производство става по право, като новата давност е започнала да тече от предприемането на последното по време валидно изпълнително действие.

Съгласно Тълкувателно решение № 3 от 28.03.2023 г. по тълк. д. № 3/2020 г., ОСГТК на ВКС, погасителната давност не тече докато трае изпълнителният процес относно вземането по изпълнителни дела, образувани до приемането на 26.06.2015 г. на Тълкувателно решение № 2/26.06.2015 г. по тълк.д. № 2/2013 г., ОСГТК на ВКС.

В практиката на ВКС след приемане на Тълкувателно решение № 2/26.06.2015 г. по тълк.д. № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС (решение № 37 от 24.02.2021 г. по гр. д. № 1747/2020 г., IV ГО, решение № 127 от 12.07.2022 г. по гр. д. № 2884 от 2021 г., III ГО, решение № 3/04.02.2022 г. по гр. д. № 1722/2021 г., IV ГО, решение № 257/30.04.2020 г. по гр. д. № 694/2019 г., III ГО, решение № 60282/19.01.2022 г. по гр. д. № 903/2021 г., III ГО, решение № 126 от 28.06.2022 г. по гр. д. № 3409/2021 г., III ГО и др.) се приема, че перемпцията и давността са отделни правни институти, като перемпцията е без правно значение за давността. Общото между тях е, че едни и същи факти могат да имат значение както за перемпцията, така и за давността. Те са обаче два различни правни института, уреждат различни по характер срокове (давностен и преклузивен), като срокът по чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК не е произведен от давностния по чл. 110 ЗЗД, и са с различни правни последици: давността изключва принудителното изпълнение (но пред съдебния изпълнител длъжникът не може да се позове на нея и съдебният изпълнител не може да я зачете), а перемпцията не го изключва - тя предполага неудовлетворена нужда от принудително изпълнение, но въпреки

това съдебният изпълнител е длъжен да я зачете. Съгласно чл. 116, б. „в“ 33Д давността се прекъсва във всички случаи от момента на предприемане на действия за принудително изпълнение, и то независимо от по-нататъшната съдба на тези действия. Перемирането е основание за прекратяване на процесуалното правоотношение по изпълнителното производство, но то не заличава ефекта от предприетите принудителни действия (резултатни или безрезултатни), с които е прекъсвана давността за изпълняемото право - този ефект се запазва и се отчита при възражение за изтекъл давностен срок.

Когато по изпълнителното дело е направено искане за нов способ след като перемпцията е настъпила, съдебният изпълнител не може да откаже да изпълни искания нов способ - той дължи подчинение на представения и намиращ се у него изпълнителен лист. Единствената правна последица от настъпилата вече перемпция е, че съдебният изпълнител следва да образува новото искане в ново - отделно изпълнително дело, тъй като старото е прекратено по право. Необразуването на ново изпълнително дело с нищо не вреди на кредитора, нито ползва или вреди на длъжника, тъй като давността е свързана с поведението на кредитора и не се влияе от поведението на други лица. Последиците при перемпция по чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК са от процесуален характер - изпълнителният лист не губи характера си на изпълнително основание, а материалното право на вискателя продължава да съществува. Давността за вземането в изпълнителния процес се прекъсва с всяко редовно и своевременно направено искане, респ. предприето изпълнително действие (чл. 116, б. „в“ 33Д), от който момент започва да тече новата давност (т. 10 от ТР № 2/26.06.2015 г. по т. д. № 2/2013 г. на ОСГТК), а 2-годишният срок за перемпция (чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК) започва да тече от първия момент, в който не се осъществява изпълнение (включително доброволно - напр. при постигнато споразумение между страните), т.е. осъществяването на всички поискани способи е приключило (успешно или неуспешно), или поисканите не могат да се осъществят по причина, за която вискателят отговаря – след направено искане не е внесъл такси, разноски, не е оказал необходимото съдействие и др., и така осуetyа неговото изпълнение. Когато и да е поискано и предприето съответното изпълнително действие, съдебният изпълнител е длъжен да го осъществи - в рамките на изпълнително дело или в образувано отделно производство. Дали е перемирано изпълнителното дело е без правно значение, тъй като съдебният

изпълнител дължи подчинение на представения му изпълнителен лист. Прекъсването на погасителната давност в хипотезата на чл. 116, б. „в“ ЗЗД не зависи от по-късно настъпила перемпция, респ. предприетите и по перемирано дело изпълнителни действия на общо основание имат прекъсващ давността ефект. В случаите, когато искането от кредитора за предприемане на изпълнително действие (в това число и в хипотезите на възлагане от взыскателя съгласно чл. 426, ал. 4 ГПК и чл. 18 ЗЧСИ) е направено своевременно, но то (изпълнителното действие) не е предприето от надлежния орган преди изтичането на давностния срок по причина, която не зависи от волята на кредитора, давността се счита прекъсната с искането, дори то да е било нередовно. Давност не тече, ако взыскателят е поискал извършване на изпълнителни действия, но съдебният изпълнител бездейства и не предприема изпълнение по различни причини, независещи от волята на взыскателя.

В случая по делото се установява, че въз основа на влязла в сила (най-късно на 11.10.2011 г.) заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК кредиторът се е снабдил с изпълнителен лист от 11.10.2011 г. и на 13.12.2011 г. е иницирал образуването на изп. д. № 20118440404245 по описа на ЧСИ С.Я., рег. № 844 на КЧСИ. Молбата за образуване е редовна, тъй като с нея е извършено възлагане по чл. 18, ал. 1 ЗЧСИ, а редовната молба прекъсва давността в хипотезата на чл. 116, буква „в“ ЗЗД - в този смисъл са мотивите към т. 10 от Тълкувателно решение № 2/26.06.2015 г. по тълк.д. № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС, в които е посочено, че искането да бъде приложен определен изпълнителен способ, вкл. възлагането по чл. 18 ЗЧСИ, прекъсва давността, защото съдебният изпълнител е длъжен да приложи изпълнителния способ, съответно да определи такъв при възлагане.

По силата на ППВС № 3/18.11.1980 г. давността е спряла да тече на основание чл. 115, ал. 1, б. „ж“ ЗЗД, което спиране е преустановено съгласно Тълкувателно решение № 3 от 28.03.2023 г. по тълк. д. № 3/2020 г., ОСГТК на ВКС, от момента на отмяната на ППВС № 3/18.11.1980 г., извършена с т. 10 от Тълкувателно решение № 2/26.06.2015 г. по тълк.д. № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС – т.е. от 26.06.2015 г.

След тази дата давността е прекъсвана с извършвани частични плащания по наложения заповест върху трудовото възнаграждение на длъжника.

Последното частично плащане по запора е извършено на 24.11.2016 г.

На 11.06.2018 г. ЧСИ постановил да се наложат запори по банковите сметки на длъжника в „ПИБ“ АД и в “Банка ДСК“ АД. В преписа от изпълнителното дело не се съдържат запорни съобщения до банките, съответно няма данни за получаването им от третите задължени лица. Запорът се счита наложен само с разпореждането на съдебния изпълнител и с получаване на запорното съобщение от третото задължено лице, което е видно от изричната разпорежба на [чл. 507 ГПК](#) по отношение на момента, от който запорът поражда действие, като законът не свързва това действие със съществуването на вземането (в този смисъл и разясненията, дадени с т. 5 на Тълкувателно решение № 3 от 10.07.2017 г. по тълк.д. № 3/2015 г., ОСГТК на ВКС). Ето защо следва да се приеме, че след 24.11.2016 г. в продължение на повече от две години от съдебния изпълнител не са извършвани изпълнителни действия. От вискателя също не е искано извършване на такива, поради което на 24.11.2018 г. изпълнителното производство е прекратено по силата на закона и от 24.11.2016 г. е започнал да тече нов 5-годишен давностен срок.

Както беше посочено обаче, предприетите и по перемирано дело изпълнителни действия на общо основание имат прекъсващ давността ефект, а в случаите, когато искането от кредитора за предприемане на изпълнително действие е направено своевременно, но изпълнителното действие не е предприето от съдебния изпълнител преди изтичането на давностния срок по причина, която не зависи от волята на кредитора, давността се счита прекъсната с искането, дори то да е било нередовно. В случая след перемиране на делото, но преди изтичане на 5-годишния давностен срок, с молба от 03.12.2019 г. вискателят е поискал от ЧСИ да наложи запор върху вземанията на длъжника по банкови сметки и върху трудовото му възнаграждение, а в случай че такива не се установят – да пристъпи към опис и оценка на собствени на длъжника движими вещи с цел изнасянето им на публична продажба. След подаване на тази молба съдебният изпълнител е бездействал. С последваща молба от 02.11.2021 г. вискателят отново поискал предприемането на същите изпълнителни действия. Такива действия са предприети от съдебния изпълнител на 25.11.2022 г., когато са наложени запори по банкови сметки на длъжника в „ПИБ“ АД и в „Банка ДСК“ АД. Предвид установеното бездействие на ЧСИ по причина, която не зависи от

волята на кредитора, давността се счита прекъсната с искането – т.е. давността в случая се счита прекъсната на 03.12.2019 г. и на 02.11.2021 г., преди изтичане на 5-годишния давностен срок. От прекъсването на давността е започнал да тече нов петгодишен давностен срок, който към завеждане на исковата молба в съда на 04.01.2023 г. не е изтекъл. Предявеният иск с правно основание чл. 439 ГПК е неоснователен и подлежи на отхвърляне.

Предвид съвпадението на крайните изводи на двете инстанции, атакуваното решение следва да бъде потвърдено.

При този изход, разноски за настоящата инстанция се следват на въззиваемия, който е претендирал присъждане на юрисконсултско възнаграждение. По реда на чл. 78, ал. 8 ГПК вр. чл. 37, ал. 1 ЗПП вр. чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ, съобразно извършената от юрисконсулт дейност в настоящата инстанция, въззивният съд определя размер на възнаграждението от 100 лв.

Въззивният съд констатира, че в диспозитива на обжалваното решение са допуснати очевидни фактически грешки – фамилното име на ищцата вместо В. е посочено като „В.“. Поради това решението следва да бъде потвърдено при посочването им от въззивния съд, а след **връщане на делото на СРС тези грешки следва да бъдат отстранени по реда на чл. 247 ГПК.**

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА изцяло решение № 4592 от 24.03.2023 г., постановено по гр.д. № 252/2023 г. на Софийски районен съд, 35 състав, с което е отхвърлен предявеният от А. А. В., ЕГН ***** (при допусната очевидна фактическа грешка относно фамилното име – посочено „В.“ вместо правилното „В.“), срещу „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД, ЕИК 831609046, иск с правно основание чл. 439 ГПК за признаване на установено, че ищецът не дължи на ответника сумата от 2 805.10 лв., представляваща главница за разходвана топлинна енергия, за която е издаден изпълнителен лист по гр.д. № 15088/2009 г. на СРС, 83 състав.

ОСЪЖДА А. А. В., ЕГН *****, гр. София, ж.к. ****, да заплати на „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД, ЕИК 831609046, със седалище и адрес

на управление: гр. София, ул. „Ястребец“ № 23Б, на основание чл. 78 ГПК сумата **100.00 лв.** (сто лева), представляваща разноси за въззивното производство.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване, съгласно чл. 280, ал. 3 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____